

Od redakcji

Historie lokalne, którymi rozpoczynamy „Pamiętnik Teatralny” 2022/2, to kontynuacja umieszczonego w poprzednim zeszycie bloku tematycznego o roli teatru i performansu w kulturach miejskich. Autorki artykułów skupiają się tym razem na zmiennej roli regionalnych teatrów w przestrzeni miasta oraz na relacjach między teatrem i jego archiwum a historią i kondycją lokalnych społeczności. Dorit Yerushalmi, opisując centrum teatralne w Wadi Salib w Hajfie, zastanawia się, czy teatr może się przyczynić do procesu pojednania lokalnej społeczności. Claire Cochrane analizuje historię archiwum Birmingham Repertory Theatre Company i relacji, które ją kształtowały, uwypuklając zarazem jej związek z zmianami architektonicznymi i urbanistycznymi stanowiącymi rezultat regionalnej polityki kulturalnej.

W tym zeszycie inaugurujemy blok *Historie (i teorie) teatru: Powroty*, w którym będziemy publikować teksty nawiązujące do dziedzictwa polskiej myśli teatrologicznej. Autorzy umieszczonych w nim artykułów podejmują dialog ze Zbigniewem Raszewskim i Jerzym Gotem. Sabina Brzozowska wydobywa dramatyczny i teatralny potencjał *Tragedii Eumenesa* Tadeusza Rittnera uznanej przez Raszewskiego za jedną z najgorszych sztuk tego autora. Jakub Chachulski poszerza ustalenia Raszewskiego i Gota, analizując lwowskie *Amazonki* Wojciecha Bogusławskiego i Józefa Elsnera za pomocą narzędzi muzykologicznych i komparatystycznych.

W dziale *Rozprawy i artykuły* znalazły się teksty poświęcone polskiej dziejnostawie dramatyki teatralnej. Dorota Jarząbek-Wasył przygląda się ówczesnym obyczajom teatralnym z perspektywy lekarzy teatralnych. Opisuje formy i zakres ich działalności zawodowej, a także ich wpływ na

kształt i postrzeganie teatru jako instytucji. Marek Dybizbański rekonstruuje genezę pośmiertnie wydanego poematu dramatycznego *Sędziowie ateńscy* Teofila Lenartowicza, by skupić się na istotnych cechach zachowanej we fragmencie wersji przygotowywanej do wystawienia w teatrze.

Zeszyt zamykają *Prezentacje*, a w nich dwugłos na temat książki *A History of Polish Theatre* pod redakcją Katarzyny Fazan, Michała Kobialki i Bryce'a Lease'a. Daniel W. Pratt docenia niekanoniczne podejście do historii widoczne w zamyśle publikacji, która została podporządkowana nie zasadzie linearnej chronologii, lecz idei Benjaminowskich konstelacji umożliwiającej ukazanie nieoczekiwanych splotów przeszłości i terażniejszości. Dorota Sosnowska szuka w książce propozycji historiograficznych, dzięki którym można przezwyciężyć myślenie o polskości i doświadczeniu peryferyjności przez pryzmat binarnych opozycji wschód–zachód oraz centrum–peryferia.
